

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Майсара Алкум

аспірант,

Міжрегіональна Академія управління персоналом

СУЧАСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

В нашій країні створення та формування громадянського суспільства має низку проблем, що є головними як для суспільства, так і для держави. Це тенденції розвитку: до непрозорості, закритості та забюрократизованості в діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування замість налагодження ефективного діалогу з суспільством; недосконалість чинного законодавства створює штучні бар'єри для утворення та діяльності інститутів громадянського суспільства; механізми участі громадськості у формуванні та здійсненні державної політики належним чином не реалізуються; податкове навантаження не стимулює діяльність і розвиток інститутів громадянського суспільства та їх підтримку вітчизняними благодійними організаціями; більшість інститутів громадянського суспільства не має доступу до державної фінансової підтримки та вітчизняної благодійної підтримки; потенціал інститутів громадянського суспільства щодо надання соціальних послуг населенню не використовується [1]. Діяльність інститутів громадянського суспільства в нашій державі характеризується недостатнім рівнем їх інституційної, фінансової та кадрової спроможності. Тому, вітчизняними та міжнародними неурядовими організаціями фіксується низький рівень суспільно значущої добровільної активності українських громадян.

Щодо генезису взаємодії органів державної влади та органів самоврядування в незалежній Україні, то сучасні українські учені-конституціоналісти обґрунтовують низку цікавих і змістовних періодизацій та наповнюють їх змістом. Аналіз цих періодизацій, на наш погляд, сприяє розумінню основних здобутків і прорахунків у адаптації європейського досвіду для розвитку взаємодії органів державної влади та громадянського суспільства.

Однією з перших в українській науці у 2004 році періодизацію генезису взаємодії держави і громадянського суспільства в Україні запропонувала О. Ващук. Вона виділяє чотири основні етапи взаємодії держави і громадянського суспільства в Україні:

1) становлення національного законодавства про громадські організації та прийняття рамкового закону «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 року (1991–1995 рр.);

2) конституціоналізація громадських організацій, яка виразилася в закріпленні на конституційному рівні основних принципів їх правового статусу(1996–1997 рр.);

3) корегування національного законодавства в частині діяльності окремих видів громадських організацій (з 2002 року);

4) гармонізація національного законодавства з європейськими та світовими стандартами(1998–2001 рр.) [2]. Очевидно, що ця періодизація має дискусійний характер, у тому числі й із суто методологічних причин. Адже наведені хронологічні межі виділених періодів не забезпечують безперервність генезису громадянського суспільства. Але слід зважити й на те, що запропонована вченою періодизація сприяла подальшому дискурсу щодо проблеми становлення та розвитку громадянського суспільства в Україні.

Тобто, можна виділити п'ять етапів здійснення державної політики в незалежній Україні щодо розбудови взаємодії держави і громадянського суспільства:

– перший етап – (1991–1993 рр.) – формальне визнання пріоритету громадянського суспільства перед державою в конституційних проектах;

– другий етап – (1994–1996 рр.) – фактичне ігнорування поняття «громадянське суспільство» після зміни вищого політичного керівництва України: в ході президентських виборів 1994 р., напередодні та під час прийняття нової Конституції;

– третій етап – (1997–2002 рр.) – відродження інтересу до проблем існування громадянського суспільства в контексті пошуку більш ефективних механізмів державного контролю й впливу на соціальні та духовні процеси;

– четвертий етап – (2003–2004 рр.) – остаточне формування «маніпулятивного» підходу державної влади до громадянського суспільства з метою завадити перемозі опозиційних сил на президентських виборах 2004 р.;

– п'ятий етап – (2005–2007 рр.) – формування механізмів співпраці інститутів громадянського суспільства та органів державної влади на рівних засадах. Започаткування взаємовигідного діалогу державних установ і громадських організацій [3].

Список використаних джерел:

1. Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 24 березня 2012 року // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/212/2012>.

2. Ващук О. М. Конституційно-правовий статус громадських організацій України [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / О. М. Ващук; НАН України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2004. – 17 с.

3. Михненко А. М. Суспільні відносини та розвиток: теорія, історія, практика [Текст]: монографія / А. М. Михненко. – К.: НАДУ, 2009. – 395 с.